

Combat

setmanari

d'avanzada

Any I

Mataró, 18 d'abril de 1936

Núm. 2

Principis i tàctiques

La visió del panorama de la política catalana pel que afecta en concret al problema de les nostres reivindicacions nacionals, planteja de nou amb caires d'agudesia insospitada, als cinc anys del 14 d'abril de 1931, la qüestió dels principis i de les tàctiques.

Prescindint de les consideracions bizantines dels comodistes que cerquen justificar les adaptacions i retrocessos doctrinals amb pretextos d'un oportunisme passat de moda, afirmem que, avui com tostemps, el respecte a la integritat moral dels principis i la major o menor fidelitat dels homes que se'n proclamen seguidors, és encara la pedra de toc per a constatar l'elevació moral dels seus actes i la rectitud de les seves intencions.

Si els homes d'acció, dirigents o militants, s'ajusten a les conseqüències immediates de l'aplicació dels seus principis, llavors hi haurà una captació espontània de voluntats que es sentiran atretes per la força dinàmica dels caràcters i del sentit orgànic del seu pensament director. Pel contrari, la dissolució i les lluites internes, acabaran per destruir allò que no té raó d'existir des del moment que els que haurien d'informar amb un alt sentit d'exemplaritat espiritual la direcció del moviment se'n fan indignes al defugir el sacrifici de posicions tranquil·les i còmodes per l'obtenció de noves conquestes progressives que s'adiguin amb més exactitud a les aspiracions promogudes per la difusió dels principis en les col·lectivitats organitzades.

Els escaladors de la política són gent adaptable i de sentiments volubles. Buits de contingut doctrinal, lluiten per a satisfer apetències particulars i ambicions de poder, malgrat que ho disfressin amb raons d'estratègia o de noves interpretacions dels programes, d'èxit més o menys satisfactori segons l'habilitat o la categoria dels seus defensors.

Indubtable que és aquesta una qüestió difícil pels alambicadors de la política, especuladors sense escrúpols de les possibilitats del moment psicològic. Problema enverinat per les ambicions dels «profiteurs» absents d'ideals que deixa d'ésser-ho quan s'aplica al seu estudi la senzilla operació de simplificar els termes del seu abast i fixar les fites de les seves dimensions.

En un partit nacionalista hom haurà d'exigir almenys un programa mínim de realitzacions a vindicar, que d'acord amb la seva denominació—volem dir dels seus principis—, vagi a la restitució de les prerrogatives essencials perdudes o arrabassades. Si a la noble condició de defensor dels drets de la nació hi ajunta l'indispensable ideal de la defensa dels drets de l'home, hom requerirà el respecte i el reconeixement del dret al treball i a la participació equitativa de la riquesa sense agavellements ni privilegis i favoritismes per a la plutocràcia, domini dels que tenint-ho tot prescindeixen en llur orgull de metal·litzats dels que no tenen altra cosa que el que han pogut salvar de la rapacitat d'un règim econòmic decadent i exhaurit:

Heus ací en petita síntesi els punts fonamentals d'un programa polític català. Llibertat del poble, llibertat de l'home.

Han passat dos mesos del 16 de febrer ençà i totes les facultats de l'Estatut que era forçós de retornar per donar una mica d'unitat a l'esqueletic reglament arrencat a les Constituents, resten encara en poder de l'Estat Espanyol, desmentint la pretesa sincronització dels governants de Madrid i el poble que en moments de joia es manifestava al pas del Govern de Catalunya sortint dels presidis. Allà, on s'ha passat per damunt del Parlament quan la premura imposada pels socialistes arrencava decrets favorables, hi ha un gran escrúpols constitucional quan es tracta de Catalunya i ve la cautela amb el consentiment silenciós de la gent responsable d'ací. Només sentim la tonada i la repetició sistemàtica d'algun crit llençat en moment d'eufòria per llauradors andalusos. No s'hi val a confondre el cofoisme i els ategrois extemporanis amb la realitat. I la realitat és aquesta. Lògica, crua, irrefutable.

Si la tàctica aconsella interoenció, que aquesta sigui interressada en reivindicar, no a col·laborar sense condicions. Es veritat que les esquerres espanyoles ens poden ajudar i tal vegada ho faran a la mida de llurs conveniències, però els catalans no podem ipotocar la nostra actitud i el nostre dret per conveniències alienes als nostres interessos nacionals car ultra ésser aquest un mètode incompatible amb la dignitat dels nostres

La pistola amb la Creu

En instaurar-se la República, la revolució política que Espanya necessita per a incorporar-se al concert dels pobles intel·ligents i espiritualment lliures, va ésser sacrificada a la influència d'un tòpic funest. Es volgué donar al món l'exemplaritat d'un poble que canviava llur règim polític sense una commoció violenta i sagnant, sense esclafar la testa de la plutocràcia i dels reaccionaris de tot pelatge, i els fets no trigaren gaire a demostrar al món que els republicans i socialistes eren víctimes de llur pròpia niciesia. No hem de fer la història d'Espanya, des de l'any 1933 als dies presents.

Conscients de les realitats, sabem que revolució no és solament el fet violent del carrer i de la barricada. Una reforma jurídica, políticament i fins i tot socialment, pot tenir un contingut profundament revolucionari. El que no sabem és que hi hagi al món cap poble que hagi canviat llur règim polític sense un xoc violent entre les dues forces antagòniques, les quals, en tota ocasió, han aportat a la lluita l'inevitable contribució de sang, d'una sang a l'escalf de la qual els herois vençuts i els símbols dels règims triomfants. I Espanya no podia ni pot ésser una excepció.

Si certament s'instaurà la República evitant el vessament de sang, és igualment cert que la República ha viscut sempre a precari, que la pretesa revolució jurídica, pretensió que han tingut els governants del primer bienni, no ha passat d'ésser una sèrie de tòpics i de figures retòriques escrites damunt del paper, i és més cert, encara, que l'existència del nou règim depèn menys del contingut revolucionari del mateix, que de la gesta de qualsevol Pavia despitat. I és evident, una cosa fatalíssima, que mentre la revolució política no es profunditzi fins a les bases superficials de l'economia espanyola—ço que representa el més minso principi de justícia social—, la República viurà a precari, restarà en perill d'esvaïr-se a la primera bufada de qualsevol aventurer amb sabre, perquè els aventurers amb sabre, avui com en els temps de la mo-

narquia, reben l'escalf i l'impuls dels potentats i dels reaccionaris, que resten amb la testa sense esclafar.

Recordem que l'endemà d'instaurada la República, el poble intentava assaltar una casa de la Via Layetana. Era a can Cambó. Un capità d'Artilleria s'oposà a l'intent, convencé al poble recomanant-li aquell civisme que havia de donar un exemple al món; i tant el convencé, que aquella massa de fills del poble carregà sobre llurs espatlles l'esmentat capità i el victorejà xardorosament. Aquell capità, el capità Merino, aleshores destacat a Mataró amb la consigna de no entendre's amb ningú més, ací, que amb nosaltres, tingué d'oïr el nostre retret a l'actitud llur davant de can Cambó. El capità Merino, un revolucionari provat, ens replicà que obeïa ordres superiors en fer una feina que a ell no li era grata, i a aquesta resposta replicarem nosaltres que els qui donaven aquelles ordres, algun dia se n'haurien de picar el cap. Els fets ens han donat la raó.

Ens l'estan donant encara. Ha començat el tercer bienni i les testes de la plutocràcia i dels reaccionaris de tot pelatge, resten sense esclafar. S'esclafen, però, testes dels homes que representen una adhesió al nou règim i dels homes que combreguen amb els ideals de redempció humana. Les turbes feixistes van desfermades pels carrers de totes les terres ibèriques, cada jorn es desfermen més i són més audacioses les provocacions llurs. I és que els qui deuriem adonar-se'n, no es donen compte que el poder ocult dels potentats i de l'Església, prototipus de la reacció i de l'obscurantisme, manté intactes llurs organitzacions antiliberals i terrorífiques. Es resisteixen a veure que, ara més que mai, la pistola s'ha associat a la Creu per a sacrificar el poble.

Les turbes de foragits agrupats a l'entorn del Feix, no són més que turbes mercenàries al servei de l'Església, de l'aristocràcia i de l'alt capitalisme. Què han fet els governants de la República

per acabar amb el poder i la potència d'uns i altres?

La democràcia està molt bé als pobles on les classes socials més reeixides saben retre-li el degut acatament. A Espanya és a la inversa, i es dona encara el fet singular que el tracte democràtic resa més per als qui menys saben remerciar-lo, que no pas per als qui li fan un respectuós i constant acatament. I essent així, ¿per què aquesta insistència en fer prevaldre els principis de la democràcia com mitjà terapèutic per a guarir les llagues morals i espirituals dels qui refusen llur guariment? ¿Per què aquest entestament en que les ostres—i quines ostres, els nostres cavernícoles!—s'obrin pel mitjà de la persuasió? ¿No s'ha vist prou, encara, que aquesta «conlllevància» amb els de dalt i amb els reaccionaris, comporta el redreçament d'aquests?

¿Encara no és arribada l'hora de picar fort sobre la testa dels declarats enemics del poble? ¿Havem d'esperar que, un a un, vagin caient els qui no amaguen llur adhesió a la República i els qui combreguen amb els ideals superiors de redempció humana?

Els estaments populars, majorment els estaments proletaris, tenen de sotmetre's, per a reunir-se, als preceptes de la Llei de Reunions i al control de l'autoritat governativa. L'Església i els centres reaccionaris es reuneixen cada dia i a l'hora que volen, sense sotmetre's a cap precepte legal ni al control de cap mena, i és a l'Església i als centres cavernícoles on es conspira contra les llibertats populars i contra la vida dels homes d'avanzada. No vol dir res que a cada atac reaccionari, el poble reaccioni amb els consabuts visques a la República. Cal no esperar que el poble perdi l'alè davant la persistència dels atacs, perquè seria estúpid creure que el poble mantindrà inalterables, com fins ara, la fe i l'entusiasme per la República, a menys que aquesta sàpiga comportar-se com una República capaç d'esclafar els enemics del poble.

Cada dia es veu més clar que la Creu i quant a Espanya signifiquen privilegis, fins ara intangibles, han cercat l'ajut de les pistoles mercenàries per tal d'ofegar en sang les veus que clamen per les llibertats populars i per a obrir nous horitzons a l'esdevenidor d'Espanya. I si no són els governants els qui posin fre a les desfermades turbes terroristes agrupades a l'entorn del Feix—organització infame alimentada i impulsada per l'Església, per l'aristocràcia i per l'alt capitalisme—, caldrà que siguin les masses populars les qui es prenguin la justícia per llur pròpia mà.

Nosaltres afirmem que això darrer seria la forma de què la justícia fos més ràpida i complerta, i afirmem, encara, que davant de les pistoles associades amb la Creu, els mètodes jacobinistes són els més adients per anar contra la Creu i contra les pistoles.

J. PEIRÓ

ideals, i per tant refusable, seria un sacrifici inútil, de resultats estèrils.

El 16 de febrer, no ho oblidéssim, és la victòria del 6 d'octubre. I els homes simbol de la data gloriosa foren els que caigueren per la causa de la Justícia i la llibertat de Catalunya.

El significat del triomf electoral darrer ningú no té dret a desvirtuar-lo i a interpretar-lo al seu caprici. La sang i la bandera dels caiguts era ben eloqüent...

Resolent en un pla d'igualtat el nostre plet nacional podem parlar de germanor i federalisme, i concòrdia i compenetració. Principis definitius, tàctica apropiada.

Sinó els mots vagues i altisonants d'iberisme, hispanisme, etc., etc., no passaran d'ésser un nou reclam per a continuar amb noves denominacions l'obra descatalanitzant d'institucions ja arrencades.